

ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ,
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Հայաստանի Հանրապետություն, 0002, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1:

Հեռ.՝ (374 10) 510910, 8686

Ֆաքս՝ (374 10) 538904

E-mail: bank@aeb.am

Եռամսյակային հաշվետվություն թիվ 1 2024թ., 15 ապրիլի 2024թ.

տեղաբաշխված արժեթղթերի դադը՝ սովորական բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ) և արտոնյալ բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ)

արժեթղթերի քանակը՝ սովորական բաժնետոմս՝ 11,139,584

արտոնյալ բաժնետոմս՝ 424,600

արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝ սովորական բաժնետոմս՝ 2,080 ՀՀ դրամ արտոնյալ բաժնետոմս՝ 15,000 ՀՀ դրամ

«Մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում են «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը, իսկ կառավարման մարմինների միջանկյալ զեկույցում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են»:

ստորագրող անձինք՝

Արտաշես Հարությունյան (անուն, ազգանուն)	Ֆինանսական գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2024թ. (ամսաթիվ)
Օնիկ Չիչյան (անուն, ազգանուն)	Կորպորատիվ և մանրաձախ բիզնեսի գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2024թ. (ամսաթիվ)
Ռուբեն Բաղայան (անուն, ազգանուն)	Գործառնական գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2024թ. (ամսաթիվ)
Աստղիկ Մանրիկյան (անուն, ազգանուն)	Միջազգային և զարգացման գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2024թ. (ամսաթիվ)
Արփիմե Փիլոսյան (անուն, ազգանուն)	Տեխնոլոգիաների գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2024թ. (ամսաթիվ)
Նոնա Գալստյան (անուն, ազգանուն)	Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2024թ. (ամսաթիվ)
Հայկ Ավետիսյան (անուն, ազգանուն)	Ռազմավարության և մեթոդաբանության վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2024թ. (ամսաթիվ)
Վրեժ Զհանգիրյան (անուն, ազգանուն)	Իրավաբանական վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2024թ. (ամսաթիվ)
Կարեն Բաբայան (անուն, ազգանուն)	Ռիսկերի կառավարման վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2024թ. (ամսաթիվ)
Արտակ Առաքելյան (անուն, ազգանուն)	Գործադիր տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2024թ. (ամսաթիվ)

Կ.Տ.

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Ֆինանսական վիճակի մասին
 31 Մարտ 2024թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Պրոնախարհական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	58,932,037	71,569,317
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		449,851	396,358
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	3,672,352	5,926,882
1.4	Հակադարձ հետզման պայմանագրեր	14.1	13,323,045	12,464,832
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	170	788
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	10,270,243	8,570,306
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	301,355,606	291,399,068
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	7,694,102	14,975,902
1.7.1	Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	52,284,946	36,655,031
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2,964,269	2,963,269
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	15,603,523	15,391,456
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	1,063,839	1,054,183
1.10.1.1	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	2,273,825	1,875,558
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,536,439	1,639,162
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		471,424,247	464,882,112
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	66,688,414	73,185,058
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ		41,942,222	48,335,375
2.3	ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	22.2	37,945,346	37,158,136
2.4	Հետզման պայմանագրեր	22.3	49,196,952	34,127,375
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	181,400,451	183,695,686
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1	8,602,592	9,679,494
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		1,356,688	1,119,763
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	11,152,121	11,295,283
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	50,677	13,477
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	598,775	601,085
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	1,161,144	1,185,308
2.12	Պահուստներ	30	42,312	19,270
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,838,342	1,426,082
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	3,420,635	2,594,715
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		405,396,671	404,436,107
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	29,539,335	28,132,240
3.2	Եմիսիոն եկամուտ		4,517,781	2,265,076
3.3	Պահուստներ՝			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,952,000	3,952,000
3.3.2	Իրական արժեքի պահուստ		(36,434)	(379,023)
3.3.3	Այլ պահուստներ		6,842,749	6,896,366
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		21,212,145	19,579,346
	Ընդամենը՝ կապիտալ		66,027,576	60,446,005
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		471,424,247	464,882,112

Վարչության նախագահ (Չորժանիկ Լուսինյան)

Ա. Առաքելյան

Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ

Ն. Գալստյան

Արջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
31 Մարտ 2024թ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Բ.Երևան, Ամիրյան 23/1

Ընկալում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	11,572,980	8,965,672
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(6,800,515)	(5,320,341)
Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		4,772,465	3,645,331
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	990,676	1,250,297
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(509,394)	(349,188)
Ստացված գույք կոմիսիոն և այլ վճարներ		481,282	901,109
Չուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	790,721	630,133
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	89,324	124,415
Գործառնական եկամուտներ		6,133,792	5,300,988
Չուտ մասնաձեռնումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստների	7	(381,388)	184,908
Շտկանք վարչական ծախսեր	8	(2,515,009)	(2,169,831)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(1,040,364)	(849,329)
Գործառնական շահույթ		2,197,031	2,466,736
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		2,197,031	2,466,736
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(395,546)	(439,497)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		1,801,485	2,027,239

Հազ.դրամ

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

(Handwritten signature)

Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ

(Handwritten signature)

Ա. Առաքելյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2024թ ապրիլ 12

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 31 Մարտ 2024թ.

"ՀԱՅԵԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Բ.Երևան, Ամիրյան 23/1

Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		491,633	239,408
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներն առժեռումով հանումից հետո		(60,550)	(8,953)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		(88,494)	(43,093)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		342,589	187,362
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		2,144,073	2,214,601

Ա. Առաքելյան

Ն. Գալստյան

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2024թ ապրիլ 12

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 31 Մարտ 2024թ.
 "ՀԱՅԵԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ցանկացրու թիվ	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		1,801,485	2,027,239
Ճշգրտումներ՝			
Շահութահարկի գծով ծախս		395,546	439,497
Տոկոսակիր ակտիվների արժեքը ոգուտ/վնաս		381,388	(184,908)
Մաշվածություն, ամորտիզացիա, արժեքը ոգուտ		591,782	463,711
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/վնաս			(3,170)
Արտարժույթի փոխարևումից զուտ օգուտ		4,140	2,521
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		13,216	(3,774)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		(253,589)	(3,305)
Ստացվելիք տոկոսներ		(1,704,122)	(790,597)
Վճարվելիք տոկոսներ		582,891	801,538
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք՝ նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		1,812,737	2,748,752
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահանքներ ֆինանսական կազմակերպություններից		2,175,602	4,458,348
Հակադարձ հետևանքային պայմանագրեր		(915,113)	(659,236)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(12,088,949)	(10,707,598)
Այլ ակտիվներ		43,860	35,520
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		(5,966,836)	1,174,152
Հետևանքային պայմանագրեր		15,049,140	1,174,799
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		(753,333)	(5,976,938)
Այլ պարտավորություններ		838,553	(851,354)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ՝ նախքան հարկումը		195,661	(8,603,554)
Վճարված շահութահարկ		(270,190)	(1,054,141)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(74,529)	(9,657,695)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի նվազում/ավելացում		(8,127,647)	(50,153)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(510,173)	(103,603)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		-	6,289
Ռչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(64,647)	(117,809)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) զուտ դրամական միջոցներ		(8,702,467)	(265,276)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		199,425	209,711
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարումներ		(5,169,373)	(843,423)
Ստորադաս փոխառությունից մուտքեր/մարումներ		(923,007)	
Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերի ավելացում/նվազում		2,059	1,391,347
Բաժնետոմսերի թողարկում		3,659,800	1,000,022
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(262,002)	(198,294)
Վճարված շահաբաժիններ		(226,311)	(227,167)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		(2,719,409)	1,332,197
Արտարժույթի փոխարևման ազդեցությունը արտարժույթով չափվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(1,140,875)	(473,531)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		(12,637,280)	(9,064,304)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեսկզբի դրությամբ	13_2	71,569,317	69,081,631
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեվերջի դրությամբ	13_2	58,932,037	60,017,327

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2024թ ապրիլ 12

[Handwritten signature]

Ա. Առաքելյան

Ն. Գալստյան

Հազ. դրամ

Սեզոնական կամախառնում տարիների անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Եվրոյի մեծացում/վնասում	Գրավոր պահուստ	Փոփոխություններ համապատասխանաբար	Ռեզուլտատային ֆինանսական արդյունքի փոփոխությունները	Ռեզուլտատային ֆինանսական արդյունքի փոփոխությունները	Գրավոր պահուստ	Եվրոյի մեծացում/վնասում	Գրավոր պահուստ	Փոփոխություններ համապատասխանաբար	Փոփոխություններ համապատասխանաբար	Փոփոխություններ համապատասխանաբար	Փոփոխություններ համապատասխանաբար
	1	3												
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում <i>առ 01/01/2023(ստուգված)</i>	26,652,068	26,652,068	745,223	3,663,000	(1,228,475)	3,112,039	16,166,442	49,110,297	49,110,297	49,110,297	49,110,297	49,110,297	49,110,297	49,110,297
Վերահաշվարկված մնացորդ	26,652,068	26,652,068	745,223	3,663,000	(1,228,475)	3,112,039	16,166,442	49,110,297	49,110,297	49,110,297	49,110,297	49,110,297	49,110,297	49,110,297
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետերերի (բաժնետերերի) գծով, այդ թվում՝	594,716	594,716	465,306	-	-	-	-	1,000,022	1,000,022	1,000,022	1,000,022	1,000,022	1,000,022	1,000,022
Ներդրումներ կանոնադրական կամախառնում և կանոնադրական կամախառնում առ	594,716	594,716	465,306	-	-	-	-	2,027,239	2,027,239	2,027,239	2,027,239	2,027,239	2,027,239	2,027,239
Համապատասխան նվազում	-	-	-	-	187,362	-	-	(219,861)	(219,861)	(219,861)	(219,861)	(219,861)	(219,861)	(219,861)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	(23,969)	23,969	23,969	23,969	23,969	23,969	23,969	23,969
Մտուցումներ գրավոր պահուստին	-	-	-	-	-	-	(23,969)	23,969	23,969	23,969	23,969	23,969	23,969	23,969
Ֆինանսական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նպագում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում <i>31/03/2023(ստուգված)</i>	27,188,784	27,188,784	1,210,529	3,663,000	- 1,041,113	3,088,040	17,897,619	52,105,059	52,105,059	52,105,059	52,105,059	52,105,059	52,105,059	52,105,059

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I արտասահ)

Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում <i>առ 01/01/2024(ստուգված)</i>	28,132,240	28,132,240	2,265,076	3,952,000	(379,023)	6,896,366	19,279,346	60,446,005	60,446,005	60,446,005	60,446,005	60,446,005	60,446,005	60,446,005
Վերահաշվարկված մնացորդ	28,132,240	28,132,240	2,265,076	3,952,000	- 379,023	6,896,366	19,279,346	60,446,005	60,446,005	60,446,005	60,446,005	60,446,005	60,446,005	60,446,005
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետերերի (բաժնետերերի) գծով, այդ թվում՝	1,407,095	1,407,095	2,252,705	-	-	-	-	3,659,800	3,659,800	3,659,800	3,659,800	3,659,800	3,659,800	3,659,800
Ներդրումներ կանոնադրական կամախառնում և կանոնադրական կամախառնում առ	1,407,095	1,407,095	2,252,705	-	-	-	-	3,659,800	3,659,800	3,659,800	3,659,800	3,659,800	3,659,800	3,659,800
Համապատասխան նվազում	-	-	-	-	342,589	-	-	(222,304)	(222,304)	(222,304)	(222,304)	(222,304)	(222,304)	(222,304)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	(63,618)	53,618	-	-	-	-	-	-	-
Մտուցումներ գրավոր պահուստին	-	-	-	-	-	(63,618)	53,618	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նպագում	-	-	-	-	-	(63,618)	53,618	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում <i>31/03/2024(ստուգված)</i>	29,539,335	29,539,335	4,517,781	3,952,000	(36,454)	6,842,748	21,212,145	66,027,575	66,027,575	66,027,575	66,027,575	66,027,575	66,027,575	66,027,575

Ա. Մուսեղյան

Ս. Գալստյան

Վարչության նախագահ (Գործառնականություն)

Գլխավոր հաշվապահի մեկ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

Գնահատելով «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ հաշվետու եռամսյակի գործունեությունը՝ պետք է նշենք, որ հաշվետու եռամսյակում բանկը ապահովել է հիմնական ցուցանիշների էական աճ և կարևոր որակական տեղաշարժեր:

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի կապիտալը 676,488 հատ սովորական բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում համալրվեց 3.66 մլրդ դրամով, ինչպես նաև բանկը թողարկեց և տեղաբաշխեց 607,000 հատ սովորական բաժնետոմսեր, որի արդյունքում 2024թ. երկրորդ եռամսյակում կապիտալը կհամալրվի 3.28 մլրդ դրամով: Փետրվարին «Fitch Ratings» միջազգային վարկանշային գործակալությունը բարելավել է Բանկի արտարժույթով երկարաժամկետ թողարկողի դեֆոլտի վարկանիշը (Long-term Issuer Default Rating (IDR)) «B»-ից դարձնելով «B+»՝ կայուն հեռանկարով: Միաժամանակ բարելավվել է նաև Բանկի կենսունակության վարկանիշը (Viability Rating – VR)՝ «b»-ից «b+»-ի: Բանկը սկսեց փոխանցումներ իրականացնել «MasterCard Money Send» փոխանցման համակարգով:

Հաշվետու եռամսյակը արդյունավետ էր նաև միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ համագործակցության առումով. ընդլայնվեցին գործող ծրագրերը և ծավալվեց գործակցություն նոր բանկային ծառայությունների ոլորտում:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ հաստատուն քայլերով շարունակելու է իր առաջընթացը նոր վարկային ծրագրերի ներդրման ու զարգացման և միջոցների ներգրավման նոր շուկաների յուրացման ոլորտներում:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ գործունեություն է ծավալում բանկային ծառայությունների մատուցման բոլոր ոլորտներում: Բանկը իր կայուն դիրքերն ունի թե արտարժույթային, թե արժեթղթերի, թե միջբանկային շուկաներում: Բանկը ակտիվ գործունեություն է ծավալում թե վարկավորման, թե ծառայությունների մատուցման, թե փոխանցումների նոր ձևերի, թե պլաստիկ քարտերի սպասարկման ոլորտներում:

Ռիսկերի կառավարման օպտիմալ համակարգի առկայությունը էապես նպաստում է Բանկի հեռանկարային և կարճաժամկետ նպատակների իրականացմանն ուղղված միջոցառումների արդյունավետության բարձրացմանը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման մշակույթը ենթարկվում է շարունակական կատարելագործման՝ ելնելով ռիսկերի ընդունելի մակարդակի և ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցության պայմաններում կայուն, հուսալի, արդյունավետ և ապահով գործունեության ծավալման նպատակներից:

Բանկում գործող ռիսկերի կառավարման համակարգը հիմնված է Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի համաձայնագրերի, ISO/IEC 27001 (Տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգ) միջազգային ստանդարտի դրույթների և նմանատիպ այլ պահանջների վրա, որը հանդիսանում է համակարգի արդյունավետ գործունեության երաշխիքներից մեկը:

Կառավարման իրավասու մարմինների կողմից սահմանվում են ռիսկերի ընդունելի մակարդակները (ռիսկի ախորժակ), որոնց շրջանակներում գործունեության ծավալումը, ընթացիկ և ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունքում, Բանկի համար կապահովի կայուն և արդյունավետ զարգացում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը բաղկացած է հետևյալ փուլերից՝ Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերի նույնականացում, գնահատում, հսկողություն, հաղորդակցում-հաշվետվություն և գնահատված ռիսկերին արձագանքում: Տնտեսամաթեմատիկական մոդելավորման գործիքների կիրառման, գործընթացների կանոնակարգման, վերլուծության, կանխատեսման և ներքին հսկողության համակարգի մշտական կատարելագործման արդյունքում՝ Բանկը հնարավորություն է ստանում ռիսկերի կառավարման համակարգի միջոցով ապահովել ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցությունը՝ Բանկի զարգացման կշռադատված ռազմավարության պայմաններում բացառելով կամ

նվազագույնի հասցնելով Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստները և ապահովելով գործող նորմատիվային դաշտի պահանջները:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական սկզբունքները, առանձին ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոտեցումները, մեթոդաբանությունները և մոդելները սահմանված են բանկի ներքին իրավական ակտերում:

Բանկի համախառն ռիսկը կառավարվում է համապատասխան տնտեսամաթեմատիկական մոդելի հիման վրա՝ արտարժույթային, վարկային, իրացվելիության և տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկերի և համախառն ռիսկի ախորժակների սահմանման և հսկողության միջոցով:

Համաձայն ««ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ռիսկերի կառավարման քաղաքականության» պահանջների, հաշվի առնելով Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի և GARP-ի (Generally Accepted Risk Principles) ռիսկերի կառավարման սկզբունքները՝ բանկում մշակվել և ներդրվել են հետևյալ հիմնական ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոդելները.

- վարկային ռիսկ,
- տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- արտարժույթային ռիսկ,
- գնային ռիսկ,
- գործառնական ռիսկ:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացմամբ, գրավի արժեզրկմամբ և նման այլ պատճառներով:

Բանկի վարկային պորտֆելի կառուցվածքի հնարավոր տարբեր փոփոխությունների ազդեցությունները Բանկի գործունեության ընթացիկ ցուցանիշների վրա վերլուծվում և գնահատվում է սթրես թեստավորման և տարբեր հավանական սցենարների դիտարկման միջոցով: Վերոնշյալ սթրեսային սցենարների վերլուծության շրջանակներում իրականացվում է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկ և վերլուծություն, որը տեղեկատվություն է տալիս տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականության՝ որպես վարկային ռիսկի յուրօրինակ գնահատականի վերաբերյալ:

Վարկային պորտֆելի որակի մշտադիտարկման նպատակով իրականացվում է ըստ վարկատեսակների միջին կշռված փաստացի տոկոսադրույքների և չաշխատող վարկերի տեսակարար կշիռների հարաբերակցությունների դինամիկայի վերլուծություն, ինչպես նաև վարկերի դասակարգման (դասերի միջև) միգրացիոն հոսքերի և դրանց փոփոխությունների ամսական ուսումնասիրություն:

Վարկային ռիսկի կառավարման արդյունավետ համակարգի շնորհիվ բանկի վարկային պորտֆելը շարունակում է պահպանել ավանդական բարձր որակը և ցածր ռիսկայնության աստիճանը:

Տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման (տոկոսադրույքի) ռիսկը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հավանականությունն է:

Միջազգային պրակտիկայում լայն տարածում գտած «GAP մոդելի» միջոցով տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկը գնահատվում է տոկոսադրույքների փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների դիսբալանսի և ժամկետայնության

ճեղքվածքների վերլուծության հիման վրա: «Դյուրացիայի մոդելի» հիման վրա տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկը գնահատվում է ակտիվների և պարտավորությունների միջին կշռված ժամկետայնության ցուցանիշների կիրառմամբ՝ դիտարկելով դյուրացիան որպես տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկա արժեքների զգայունության գնահատման գործիք:

Իրականացվում է նաև առանձին արժույթներով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքների վերլուծություն՝ զուտ տոկոսային եկամտի վրա դրանց տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցության տեսանկյունից:

Նշված մոդելները հնարավորություն են տալիս ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների վերլուծության միջոցով իրականացնել ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ կառավարում՝ հեջավորելով տոկոսադրույքի ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն՝ առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու:

Ժամկետայնության ճեղքվածքների հիմնադրույթի կիրառման հիման վրա Բանկում ներդրված իրացվելիության ցուցանիշների գնահատման և կառավարման մեթոդաբանությունը հնարավորություն է ընձեռում հաշվարկված ակնթարթային, մինչև 90 օր և մինչև 1 տարի կուտակային իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերի հիման վրա գնահատել ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքների ազդեցությունը Բանկի իրացվելիության վրա, որը հիմք է հանդիսանում ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման օպտիմալ որոշումների կայացման համար:

Սթրես թեստավորման սցենարային մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել իրացվելիության նորմատիվների վրա շոկային տարբեր հնարավոր իրավիճակների ազդեցությունը՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների որոշակի բաժնեմասի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների որոշակի բաժնեմասի ետ պահանջման դեպքում (ինչպես նաև նշված բաժնեմասերի տարբեր հնարավոր համակցությունների դեպքում) նորմատիվների փոփոխությունները և դրանց խախտման հավանականությունը: Նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկումը հնարավորություն է տալիս ստանալ բանկի իրացվելիության ռիսկի այլընտրանքային գնահատականներ՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների ետ պահանջման ազդեցությունը նորմատիվների վրա և վերջիններիս խախտման հավանականությունները:

Բանկի կողմից ներգրավված ցպահանջ և ժամկետային միջոցների կենտրոնացումների ռիսկի գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը, քվանտիլային վերլուծության հիման վրա, հնարավորություն է տալիս գնահատել ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների կենտրոնացումների մակարդակները: Մշակված մեթոդաբանության շրջանակներում իրականացվում է նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություն, որը ներառում է խոշորագույն 10% հաճախորդ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների արտահոսքի ազդեցությունները նորմատիվների վրա, ինչպես նաև հաճախորդների վերոհիշյալ չորս խմբերից (ժամկետային ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, ցպահանջ ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք) յուրաքանչյուրի 1%-ի ավանդների արտահոսքի գումարային ազդեցությունը տնտեսական նորմատիվների վրա: Իրացվելիության կառավարման շրջանակներում դիտարկվում են նաև որոշակի շեմային ծավալից ավելի միջոցներ ներդրած խոշոր իրավաբանական և ֆիզիկական

անձ առանձին հաճախորդների, ինչպես նաև դրանց խմբերի միջոցների արտահոսքի սցենարային վերլուծությունները, որի արդյունքում ևս գնահատվում է միջոցների արտահոսքի ազդեցությունը նորմատիվների ընթացիկ մակարդակների վրա:

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքների տատանման արդյունքում Բանկի կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Բանկում արտարժույթային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է կիրառելով միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR մեթոդաբանությունը, ինչպես նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության մեթոդները: Սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություններում դիտարկվում է արտարժույթի փոխարժեքի կտրուկ տատանման ազդեցությունը նորմատիվների վրա: Դիտարկվում են՝ ՀՀ դրամի արժեվորման և արժեզրկման սթրեսային սցենարներ, ինչպես նաև ըստ առանձին արտարժույթների փոխարժեքների տատանման սցենարային համակցության վատագույն սցենարի տարբերակը, որի դեպքում հնարավոր վնասը կկազմի առավելագույնը:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման նպատակով կիրառվող VAR մեթոդաբանության հիմքի վրա մշակված արտարժույթների փոխարժեքների տատանումներից հնարավոր առավելագույն վնասների գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել Բանկի բաց դիրքերով պայմանավորված հնարավոր կորուստների ռիսկը:

Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ազդեցությունը Բանկի շահույթի վրա գնահատվում է նաև եռամսյակային և տարեկան կտրվածքով՝ սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության միջոցով, որի արդյունքները ներառվում են Բանկի հրապարակվող միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում(ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում,
- հնարավոր կորուստների գնահատում,
- հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Գործառնական ռիսկ

Բանկի յուրաքանչյուր բիզնես-գործընթաց պարունակում է որոշակի մակարդակի գործառնական ռիսկ, որը կարող է հանգեցնել ինչպես փոքր, այնպես էլ Բանկի համար էական չափերի հասնող կորուստների: Նշված հանգամանքով է պայմանավորված գործառնական ռիսկի արդյունավետ կառավարման կարևորությունը բանկերի համար: Բանկի ռիսկերի կառավարման

ոլորտը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերով գործառնական ռիսկը սահմանվում է որպես ուղղակի կամ անուղղակի կորուստների վտանգ (հնարավորություն)՝ առաջացած կամ պայմանավորված Բանկի անձնակազմի ոչ համարժեք կամ սխալ գործողություններով, բանկային գործընթացների կազմակերպման և կատարման թերություններով, խափանումներով, ինչպես նաև անբարենպաստ արտաքին միջավայրի գործողություններով և իրավիճակներով:

Գործառնական ռիսկի վերահսկողության արդյունավետ համակարգի կիրառումն այդ ռիսկի օպտիմալ կառավարման կարևորագույն գործոններից է, որն ապահովվում է օրական հսկողության իրականացման, պարբերական և թեմատիկ ստուգումների միջոցով գործող կանոնակարգվածության մակարդակի պատշաճության գնահատման, կանոնակարգման կարիք ունեցող գործառույթների վերհանման, հնարավոր ռիսկերի բացահայտման և պատասխանատու մարմիններին դրանց մասին տեղեկացման միջոցով:

Հաշվի առնելով բանկի կայուն զարգացման ռազմավարության շարունակականությունը, ապագա ծրագրավորվող գործունեությունը նպատակաուղղված է լինելու բանկի դիրքի ամրապնդմանը և ընդլայնմանը ՀՀ բանկային շուկայում, միջազգային շուկաներ դուրս գալու հնարավորության ուսումնասիրմանը, որը հիմնականում նախատեսում է ակտիվների հետագա կայուն աճ, ինչպես ներգրավված ռեսուրսների /ավանդներ, միջազգային վարկային ծրագրեր/, այնպես էլ ձևավորած շահույթի և սեփական կապիտալի հաշվին:

Բանկը նախատեսում է նաև ընդլայնել իր համագործակցությունը միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների, հատկապես ՎՋԵԲ, ՄՖԿ, Գերմանա-հայկական հիմնադրամ (ԳՀՀ), Սևծովյան Առևտրի և Զարգացման Բանկի և FMO-ի, Ասիական Զարգացման Բանկի, «BLUEORCHARD MICROFINANCE FUND» LLC ներդրումային ընկերության, «SYMBIOTICS» SA, «MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES BONDS» S.A., DEG – Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH ֆինանսական հաստատությունների, «INCOFIN CVBA», «EFA Financial Institutions Debt Fund PTE.» Ltd. ներդրումային ընկերությունների և այլ կազմակերպությունների հետ: Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման հետ զուգահեռ առավել արագ կզարգանա հիփոթեքային վարկավորման համատեղ ծրագրերի իրականացումը, ինչպես նաև նոր ոլորտների վարկավորման ծրագրերը:

Կշարունակվի միջազգային ֆինանսավարկային կազմակերպությունների հետ վարկային ծրագրին զուգահեռ ակտիվորեն իրականացվող արտաքին առևտրի ակրեդիտիվային ֆինանսավորման ծրագրերը:

Առաջիկա ծրագրավորվող եկամուտների աճի հիմնական մասը նախատեսվում է ստանալ տոկոսային եկամուտներից, ավելացնելով մատուցվող ծառայություններից ձևավորվող եկամուտները: Վարկերից տոկոսային եկամուտների ավելացման ուղղությամբ կատարվում է նոր վարկային տեխնոլոգիաների ուսումնասիրում և ներդրում:

Մատուցվող ծառայություններից եկամուտների ավելացման համար իրականացվում է դրանց բազմազանում, պլաստիկ քարտերով ծառայությունների ցանկի ընդլայնում, կատարվում է անհատական պահատեղերի տրամադրում, նախատեսվում է ավելացնել բանկոմատների և սպասարկման կետերի ցանկը, վաճառքի և սպասարկման կետերում տեղադրված ինքնասպասարկման տերմինալների քանակը, «AEB Mobile», «AEB Online» համակարգերով ու ինքնասպասարկման տերմինալներով մատուցվող ծառայությունների շրջանակը:

Նշված խնդիրների իրականացման համար բանկը շարունակելու է տեխնիկայի պարբերական վերազինումը, ընթացակարգերի կատարելագործումը, նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում:

Արդյունավետ զարգացման կարևորագույն նախապայմաններից համարելով առաջատար փորձի և նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ ապահովվելու է նոր տեխնոլոգիաների ներդրման գործընթացի շարունակականությունը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման

գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում, որոնց համար պլանավորվում են անհրաժեշտ կապիտալ ներդրումներ, ինչը, արդյունքում, կբարձրացնի տեխնիկական հագեցվածությունը:

Ընդլայնվելու են վճարահաշվարկային նոր ծառայությունների մատուցումը, պլաստիկ /ինչպես տեղական, այնպես էլ միջազգային/ քարտերով սպասարկումը, ինքնասպասարկման տերմինալների միջոցով, «AEB Mobile», «AEB Online» համակարգերով մատուցվող ծառայությունների ցանկը և այլն:

Տարածքային քաղաքականության շրջանակներում կշարունակվի մասնաճյուղային ցանցի ընդլայնումը, նպատակ ունենալով ապահովել բանկի ներկայությունը հանրապետության ողջ տարածքով, ինչպես նաև գործող մասնաճյուղերի վերակառուցումն ու վերանորոգումը:

Հիմնական բացասական գործոնները, որոնք կարող են որոշակի ազդեցություն թողնել բանկի գործունեության վրա՝ քաղաքական-տնտեսական գործընթացներն են՝ ներքին և արտաքին տնտեսության հետագա զարգացման միտումները:

Նշված ռիսկերը մեղմելու համար բանկը շարունակելու է վարել հավասարակշռված ներգրավումային և ներդրումային քաղաքականություն, հնարավորինս կանխատեսելով զարգացման միտումները, դիվերսիֆիկացնելով ռիսկը, ընդլայնելով ծառայությունների ցանկը, խուսափելով վարկային և ավանդային պորտֆելների կենտրոնացումներից:

Բանկը մեծ ուշադրություն է դարձնում բանկային նոր ծրագրերի ներդրման, գործող ծրագրերի կատարելագործման խնդիրներին: Բանկում նոր տեխնոլոգիաների ներդրումը և զարգացումը կրում է ծրագրավորված բնույթ: Ըստ առանձին բանկային ծառայությունների ոլորտների, ուսումնասիրվում է առաջատար համաշխարհային փորձը, կատարվում է մարքեթինգային ուսումնասիրություն դրա նկատմամբ, ապահովվում է ծառայությունների և տեխնոլոգիաների ներդրման հստակ ընթացակարգերի մշակումը՝ իրականացնելով նաև ներդրման փորձաքննություն:

Բանկում մշտական աշխատանքներ են ծավալվում նոր ծառայությունների, սպասարկման որակի բարելավման ուղղությամբ՝ հաշվի առնելով հաճախորդների հարցումների արդյունքները: